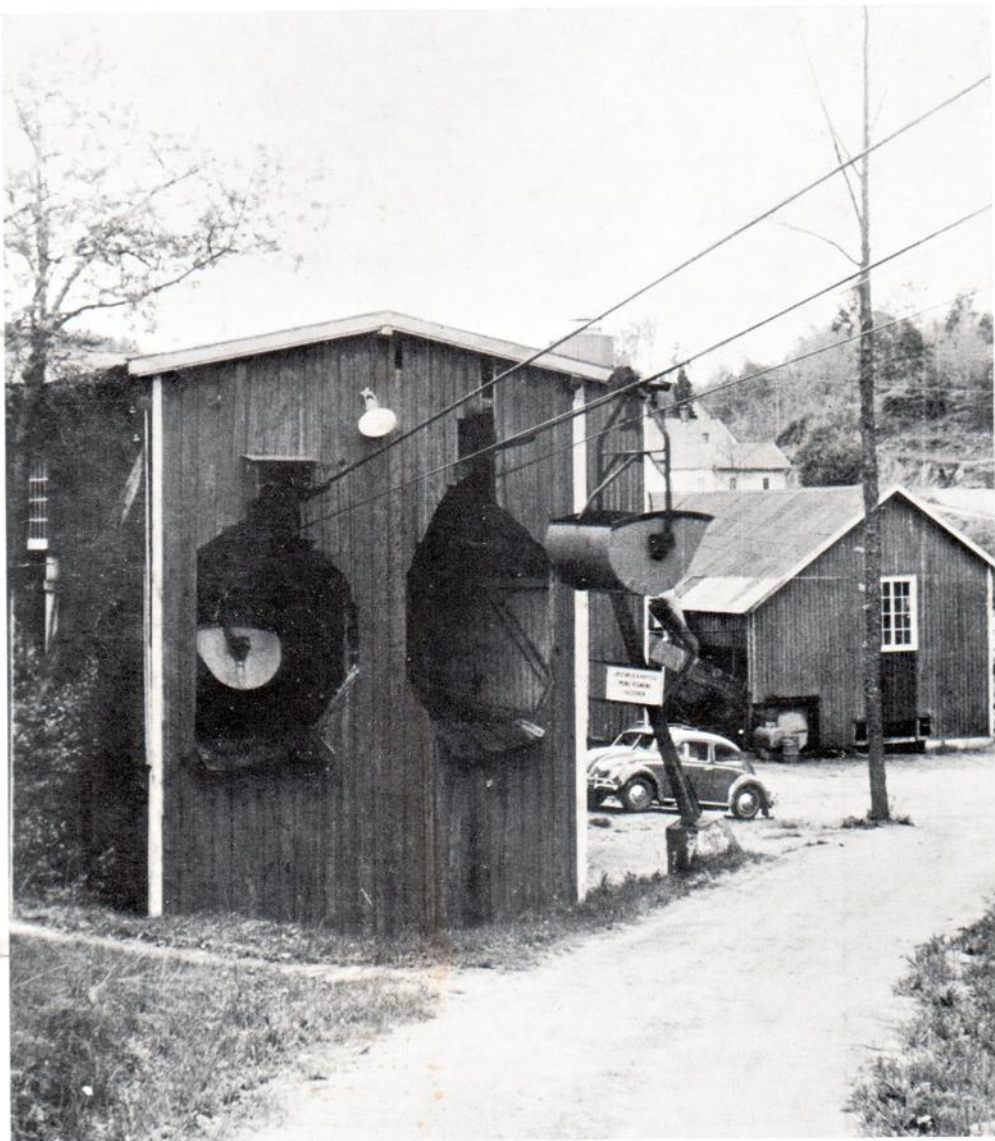

HUNSFOS POSTEN

NR. 2 1962 14. ÅRG.

INNHOOLD

Vanskelig situasjon. Av direktør Gunnar Borgen	side 1
Vi gratulerer med de runde år	« 2
Kongens fortjenstmedalje til Albert Askedal ..	« 2
Hunfos Fabrikkers ledelse	« 3
Dødsfall	« 3
Hunfosposten for 10 år siden	« 3
Fra elektroniske sorterpiker til ti-kroners kon- voluttlukkere	« 4
Riddere av den syrefelte tulipan	« 5
Mange terrengløp for bedriftene i vår	« 5
Det nye feriestedet — «Småvigan» i Høvåg ..	« 5
Funksjonærforeningen har kjøpt hytte	« 7
At tenke sig	« 7
Utleie av hytta	« 7
Kjell Wrangell på besøk på Hunfos	« 8
Kosekveld med premiedryss i Hunfos Bedrifts- idrettslag	« 8
Med sveiseavdelingen på fisketur til Vallesverd	« 9
Anleggsvirksomheten ved Hunfos	« 10
Nytt laboratorium tatt i bruk	« 12
«Kungsö» i Ålefjær med tømmer	« 12
Sørgelig at turnsporten er forsvunnet helt i Vennesla	« 13
Idrett i gamle dager	« 13
Kryssord	« 14
Reglement for Hunfos Arbeiderforenings strandsted i Høvåg	« 14
Kursvirksomheten	« 15
Treforedlingsindustrien og EEC's felles tolltariff	« 15
Løsning på kryssord	« 16
Små smil	« 16

*

Forsidebildet viser taubanen i Ålefjær som vel snart er en saga blott. — Bildet er tatt av Bjarne Norbakk.

Vanskelig situasjon

Siden siste nummer av «Hunfosposten» kom ut har avsetningsmulighetene for papir dessverre ikke vist noe tegn til bedring — heller tvert imot får man vel si. Vi har i de siste måneder strevet hardt for å holde alle hjul i gang, og på et visst tidspunkt så det faktisk ut til at vi skulle bli nødsaget til å ta fellesferie allerede fra 27. mai. Jeg er meget glad for at det tross alt lyktes å holde det gående slik at ferien kunne utsettes til 9. juni.

Når vi har kunnet klare å unngå stans hittil skyldes dette, foruten en god innsats og store anstrengelser fra våre salgsfolks side, at vi har kjørt langt mer til lager enn normalt. Det er imidlertid visse grenser for hvor langt vi kan gå når det gjelder det siste, både fordi lagerplassen er begrenset, og fordi vi ikke får inn penger for papiret så lenge det ligger på lager.

Hvordan situasjonen vil utvikle seg fremover er det selvfølgelig ikke lett å spå noe om. Personlig tror jeg imidlertid at vi generelt sett må regne med at de vanskelige forhold vi nå er oppe i er kommet for å bli i noen år fremover, og at vi må slåss, og det hardt, om vi skal ha sjanse til å bevare våre markeder og dermed holde full produksjon. Jeg mener også at det er en vesentlig forutsetning for at vi skal kunne kjempe oss gjennom vanskelighetene at vi kommer med i Fellesmarkedet, så fremt dette blir tilfelle med England. Dersom vi skulle bli stående utenfor, må jeg si at jeg ville se med stor bekymring på utsiktene for den norske treforedlingsindustri i sin alminnelighet, og i særdeleshet for Hunfos som jo ligger vårt hjerte nærmest.

Det er imidlertid noe som ligger et lite stykke frem i tiden. I mellomtiden må vi i alle fall være klar over én ting, nemlig at det er forbundet med store vanskeligheter å skaffe tilstrekkelig med ordres til full drift, og at kjøperne, som jo er i den misunnelsesverdige situasjon at de kan velge og vrake hvor de vil kjøpe papiret, nå setter ennå større krav til kvalitet enn tidligere, samtidig som prisene på grunn av konkurransen er kommet så lavt at det i dag ikke lenger er spørsmål om fortjeneste, men hvorvidt man skal kunne klare å kjøre med balanse.

Dette har våre ansatte i høy grad muligheter for å øve innflytelse på. Ved ekstra påpasselighet og innsats når det gjelder kvalitet og ved å gjøre sitt til å øke produksjonen, vil man kunne motvirke vanskelighetene og dermed kanskje kunne sikre full drift fremover, noe jeg ellers er redd for kan bli meget vanskelig.

Sommerferien står nå for døren, og jeg benytter anledning til å ønske hver især god ferie, og så vel møtt til innsats med fornyede krefter når hjulene begynner å svinge igjen.

Hunfos, 7. juni 1962.

80 år.
Pensjonist Ole Magnussen fyller 80 år 17. juli. Hans lange arbeidsdag begynte 15. mars 1898 og den 21. novbr. 1953 gikk han av på pensjon etter 55 års tjeneste i papirfabrikken.

sammenhengende

*

70 år.
Pensjonist Sigurd G. Neset fyller 70 år 3. juli. — Han begynte ved Hunsfos 4. juni 1910 og hadde ca. 25 års tjeneste bak seg på taubanen og 25 år i sliperiet før han takket av som pensjonist 30. juni 1960. Neset fikk Norges Vel's medalje i 1947 og Kongens fortjenstmedalje da han sluttet.

han takket av som pensjonist 30. juni 1960. Neset fikk Norges Vel's medalje i 1947 og Kongens fortjenstmedalje da han sluttet.

*

70 år.
Oskar Langevold blir 70 år 6. september. — Han gikk av som pensjonist etter 42 års tjeneste, idet han ble ansatt ved Hunsfos 14. august 1918 og sluttet

1. oktober 1960. Langevold som har to sønner ved bedriften, Karl og Tellef, fikk Norges Vel's medalje i 1952.

*

65 år.

Rengjøringshjelp Gunnild A. Neset blir 65 år 24. august.

*

50 år.

Magnus J. Bakken i PM 3 og 4 fyller 50 år 21. juli. Han begynte ved Hunsfos 25. mai 1938.

60 år.
Louis Gundersen på taubanen fylte 60 år den 17. juni. Han begynte ved Hunsfos Fabrikker 8. august 1955. Tidligere har han arbeidet ved Fiskaa Verk.

Kongens fortjenstmedalje til Albert Askedal

Rammesnekker Albert Askedal ble overrakt Kongens fortjenstmedalje i sølv 15. mai i år. Overrekkelser, som fant sted i «Klubben», ble foretatt av fylkesmann Lars Evensen, i nærvær av representanter for bedriftsledelsen, fagforeningen og familien.

Fylkesmannen uttrykte en sterk anerkjennelse av Askedals innsats på arbeidsplassen. Direktør Borgen takket i varme ordelag for Askedals trofaste og lojale holdning, og overrakte en erkjentlighetsgave, og formannen i Hunsfos Arbeiderforening, Salve Aas, fremførte på arbeidskameratenes vegne en hyldest til jubelanten, som rettet en takk til bedriften for den oppmerksomhet som var blitt ham til del.

Albert Askedal er født 4. juni 1892 og fylte følgelig 70 år for kort tid tilbake. Han ble første gang an-

Fortsettes side 12.

65 år.

Hollenderfører Lauritz Lie blir 65 år 7. august. Han begynte ved Hunsfos 28. juni 1920 og har bl. a. vært 22 år ved taubanen. I 1952 ble han dekorert med Norges Vel's medalje.

*

65 år.

Torjus Kostøl fylte 65 år 22. juni. Han begynte ved Hunsfos Fabrikker 24. juni 1946 og arbeider på taubanen. Tidligere hadde han vært damvokter ved Vigeland Brug.

*

65 år.

Knut Lian i sliperiet runder 65-års milipelen 7. september. — Hans arbeidsdag ved Hunsfos Fabrikker startet 18. febr. 1913. I 1952 fikk han Norges Vel's medalje for lang og tro tjeneste. Lian har vært med i styret for Vennesla Indremisjon, styremedlem i Vennesla Sparebank og med i kommunestyret.

*

50 år.

Sverre Rølland, Verkstedet, fyller 50 år 24. juli. Han begynte ved Hunsfos 20. juni 1932.

*

Else Sofie Tønnessen blir 50 år 30. august. Hun begynte som vaskehjelp 10. juli 1961.

*

Jens Ask, Verkstedet, fyller 50 år 4. september. Han begynte ved Hunsfos 5. november 1956.

*

Torvald Engedal, PM 5 og 6, fyller 50 år 25. juli. Han ble ansatt ved Hunsfos Fabrikker 1. november 1957.

HUNSFOSPOSTEN

Bedriftsorgan for
Hunfos Fabrikker

Redaktør: **Finn Hanssen**
(treffes i telefon 2 29 02, 2 99 80
app. 25 eller 2 99 82)

Redaksjonskomité:

Th. Halvorsen

T. Kittelsen

Georg Pettersen

Bjarne Grundetjern

Gunnar Strandberg

Utkommer fire ganger årlig

Trykt i

Fædrelandsvennen,
Kristiansand S.

Ettertrykk forbudt
uten spesiell tillatelse

Redaksjonen avsluttet
fredag 22. juni.

DØDSFALL

Salve S. Jortveit er ikke mer. — Han ble brått revet bort, da han omkom under en fiskekur utenfor Borøya i Søgne 24. mai. De triste omstendigheter ved ulykken vil være kjent fra omtale i dagsavisene. Salve Jortveit ble 63 år gammel. Han begynte ved Hunfos Fabrikker 23. mars 1922 og fikk Norges Vel's medalje for lang og tro tjeneste i 1958. — Han hørte til Vennesla frikirkes ivrigste medlemmer. — Jortveit etterlater seg hustru og syv voksne barn. — Han ble begravet tirsdag 29. mai.

Fred med hans minne.

*

Martin Eidet ble revet bort 16. mai etter å ha vært syk en tid. Han ble bare 20 år gammel. Budskapet om hans bortgang vakte sorg i vide kretser. For alle er det uforståelig at denne unge og sterkbygde gutten ikke er mer. Han var en tid til sjøs, fikk så arbeid ved Hunfos Fabrikker, men ble innkalt til militærtje-

Hunfos Fabrikkers ledelse

På den ordinære generalforsamling 11. april i år ble beretning og regnskap for 1961 enstemmig godgjent og styret meddelt ansvarsfrihet.

Generalforsamlingen vedtok enstemmig forslaget om å endre vedtektenes § 8 slik at representantskapet kan bestå av fra 6 til 12 medlemmer.

Generalforsamlingen fattet videre beslutning om å øke representantskapets antall faste medlemmer fra 8 til 10, og at det foreløpig ikke velges varamenn.

Som nytt medlem av representantskapet etter direktør Nicolay L. Bugge, som i følge selskapets bestemmelser om aldersgrense ikke kunne gjenvelges, ble valgt direktør Kaare Weider.

Videre ble generalkonsul Erling Lind gjenvalgt og de to hittilværende varamenn, direktør Lars Fronth og ing. Otto M. Bade, valgt som faste medlemmer av representantskapet.

I det etterfølgende representantskapsmøte ble skipsreder Tom Wilhelmsen og direktør Leif Moestue jr. gjenvalgt som henholdsvis ordfører og viseordfører i representantskapet.

Representantskapet gjenvalgte videre direktør Per M. Hansson til formann og h.r.adv. Ole A. Bachke som viseformann i styret.

Etter de foretatte valg er selskapets forskjellige organer nå sammensatt som følger:

Representantskapet:

Skipsreder Tom Wilhelmsen,
ordfører.

Direktør Leif Moestue jr.,
viseordfører.

Direktør S. A. Solberg.
Generalkonsul Erling Lind.

Direktør Kaare Weider.

Disponent B. Reinhardt.

Direktør S. B. Steen

Ingeniør P. A. Ellingsen jr.

Direktør Lars Fronth.

Ingeniør Otto M. Bade.

— neste. Og det var mens han var her, at han ble syk for alvor.

Begravelsen fant sted fra Vennesla kirke lørdag 19. mai.

Fred med hans minne.

Kontrollkomitéen:

Direktør S. B. Steen

Ingeniør P. A. Ellingsen jr.

Styret:

Direktør Per M. Hansson,
formann.

H.r.adv. Ole A. Bachke, vise-
formann.

Direktør S. Walter Rostoft.

Direktør Gunnar Borgen.

— Kom å se far for en fin
fangst jeg har fått.

„HUNSFOSPOSTEN” FOR 10 ÅR SIDEN

HØRT FRA KULLHAUGEN:

Som de fleste vil huske lå det under krigen en respektabel kullhaug utenfor det gamle kontoret på Hunfos. En dag to karer sto og lempet kull opp på en av lastebilene, fikk den ene litt kullstøv på øyet og begynte å «grave» i øyet for å få det ut.

— Å e' det du graver etter, spør den andre.

— Æ fikk no' kol i øyet.

— E' det no' å bry seg med så lite når du har denne svære haugen å ta av?

MATSTELLKURS

Hunfos Fabrikker setter i gang nye matstellkurs i begynnelsen av september. Kveldskurset er fulltegnet, men ved formiddagskurset er der en del ledige plasser. De husmødre som ønsker å delta, må snarest mulig melde fra til Gudrun Berntsen, papirsalen, eller til Astrid Haraldstad, kontoret.

Fra elektroniske sorterpiker til ti-kroners konvoluttlukkerere

Sivilingeniør **Asbjørn Angsund** forteller i nedenstående artikkel litt fra et besøk han for en tid siden foretok på DRUPA-messen i Düsseldorf.

DRUPA — en forkortelse for: «Trykk og Papir» (tysk: Druck und Papier) — er en internasjonal teknisk messe som Det Nordvest-tyske Utstillingsselskap A/S siden 1951 har arrangert 4 ganger i de permanente utstillingshaller i byen Düsseldorf. — På DRUPA blir utstilt maskineri, apparater og utstyr av alle slag for såvel papirindustrien som de papirforbrukende bransjer. Mange nyheter og nykonstruksjoner blir her presentert for første gang, og tallrike utstillere viser maskiner og produksjonsprosesser i full drift.

Noen inntrykk fra et besøk på DRUPA-messen i Düsseldorf

For å gi et lite inntrykk av dimensjonene kan nevnes noen tall. Det var ca. 700 stands på tilsammen 70,000 m², eller 70 mål, plassert i 6 utstillingshaller. En av hallene som var helt ny, var på 20 000 m² gulvflate i 3 etasjer og hadde kostet 54 millioner kroner. Utstillingsområdet hadde egen brannstasjon, 2 postkontorer, 2 reisebyråer, 4 banker og — 14 rulletrapper.

DET VAR I MAI

en lørdag middag jeg hoppet av bussen utenfor hovedinngangen. For å orientere meg litt hadde jeg kjøpt en utstillingskatalog på flyplassen, men hadde underveis hovedsakelig funnet ut at den var på 361 sider og var trykt med bittesmå typer på 5 forskjellige språk.

5 timer senere hadde jeg imidlertid orientert meg såpass på området at jeg kunne dra til hotellet og planlegge neste dags rundtur. Først var det imidlertid nødvendig å kjøpe et par nye strømper og en tube salisyltalg mot gnagsår.

«ELEKTRONISKE SORTERPIKER» var en av de store nyheter på messen, i alt ble det vist 4 stk. Den mest elegante veide 12 tonn og var 10,8 meter lang. Den så ut som en slags skjermaskin og det var den forsåvidt også som den tok papiret

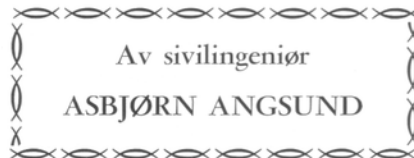
fra rull, skar det til ark, sorterte og talte arkene og la dem fra seg i to stabler, en for prima og en for utsortert papir.

Papirbanen ble først avfølt for rynker m. v. på begge sider med en mengde små fingrer som hvilte lett på papiret. Siden passerte papiret en elektronisk enhet med fotoceller — et elektrisk øye — hvor alle flekker og små huller ble avslørt. Alle feil ble registrert av en elektronisk hjerne som bestemte hvilke ark som skulle kasseres. De kasserte arkene ble samlet opp på en trommel og lagt pent på en kasse under maskinen. De godkjente arkene ble samlet opp på en annen trommel og levert i små bunker på en kasse i enden av maskinen, fin stabling var det også.

FOR Å SETTE MASKINEN

på prøve, lagde vi små merker og huller i papiret med en blyant, men den gjorde aldri noen feil. Nøyaktighetsgraden på sorteringen kunne innstilles, men på fineste innstilling oppdaget maskinen den mest ubetydelige prikk i papiret og kasserte henimot 90 prosent.

Slike maskiner er spesielt aktuelle for kunsttrykkpapir hvor det kreves pinlig nøyaktig sortering med avsyning av hvert eneste ark på begge sider. De koster nærmere 1 mil-

lion kroner pr. stk. Dette er en høy sum, men hva koster det ikke bare å bygge en sortersal for kunsttrykkpapir? Og automaten erstatter såvel en vanlig skjermaskin som sortersal og sorterpiker. Videre arbeider den med samme hastighet og nøyaktighet 24 timer i døgnet, uten å bli trett.

FOR TELLING AV FERDIG-SORTERTE ARK

har det vært automater på markedet i flere år. Et engelsk firma demonstrerte flere slike på DRUPA. Et av apparatene talte to 1,2 meter høye papirlass samtidig og hadde en kapasitet på 450,000 ark i skiftet. Jeg tror imidlertid at denne maskinen vanskelig kan make å telle tynt papir, og nedre grense ble på forespørsel oppgitt til 30 gram. De ville imidlertid gjerne prøve vårt papir, og vi får sannsynligvis besøk av et par engelskmenn med en telleautomat utpå høsten.

SERVIETTER

lager vi en del av på Hunsfos, men som kjent bare av den enkle og billige typen. Før vi forlater temaet automater kunne vi se på hvordan

disse fine fargesprakende, ferdigbrettede serviettene blir til. Trykking i 4 farger, preging, bretteing, skjæring og telling gjøres i en og samme maskin, og det går fort! En av de serviettautomater som ble kjørt på DRUPA lagde 200,000 stk. pr. skift. En annen større type av samme fabrikat presterte 500,000 servietter pr. skift og da er nødvendig stopptider regnet med. Kapasiteten når den gikk var 1250 stk. pr. minutt eller over 20 stk. pr. sekund.

ENDEL ENKLERE VAR KONVOLUTTLUKKEREN

som er nevnt i overskriften, svært mye enklere, og den kostet DM 5,70. Det var en praktisk liten tingest på størrelse som, skal vi si, et lite skrujern og den fuktet og limte igjen konvolutten i en operasjon. Vannbeholderen var i skaffet.

Innen Hunsfosposten kommer ut, har vi vel fått tilsendt et lite apparat for fukting og påliming av gummierte limbånd som ble demonstrert. Dette ble laget i 3 størrelser for båndbredder fra 20 til 70 mm, og kunne arbeide både på horisontale og vertikale flater.

GENERELT

var forøvrig slike små nyttige detaljer, som for eksempel dette hendige limbåndapparatet, meget vanskelig å oppdage. Dette kjempeoppbud av imponerende maskiner, utstyr og automatikk tok rent pusten fra en, selv om man prøvde å konsentrere seg om det som var av størst interesse. De største stands var en hel utstilling alene, og hadde til og med egne restauranter for servering av forfriskninger og småretter.

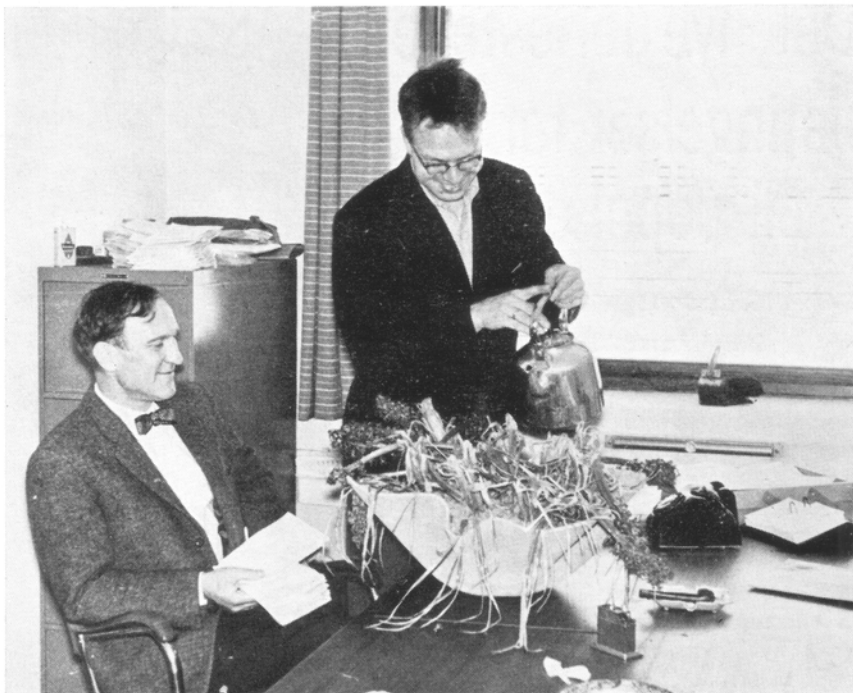
FOLKELIVET

var også et studium verd. Eskimoer kan jeg ikke huske at jeg så, men ellers var nok de fleste raser representert. Mørkhudede afrikanere var stadig på farten mellom gestikulierende franskmenn, travle amerikanere og tettvokste finner.

SISTE DAGEN

ruslet jeg en liten tur i det vakre parkanlegget ved utstillingsområdet. Blikket gled ned mot Rhinen hvor en klumpet lekter, med klesvasken til tørk akterut, nettopp selte stille forbi med den svake strømmen.

Mens jeg sto der, med ryggen til de effektive maskinene, automatene og de elektroniske hjernene, falt det meg inn:

Riddere av den syrefelte tulipan

Ingeniørene Kittelsen og Lunde ble for en tid tilbake utnevnt til riddere av en ny orden: DEN SYREFELTE TULIPAN. Bakgrunnen var de ødelagte blomsterrabattene som syren hadde tatt knekken på — noe Kittelsen og Lunde ble gjort hovedansvarlig for. Nå viser det seg imidlertid at det dreide seg om svibler — og ikke tulipaner, men det var det ingen som kunne se med det blotte øye. Derfor forvekslingen. Lunde gjør ber et forgyves forsøk på å vekke blomstene til live igjen ved å vanne dem. Det forlyder at det er fremmet forslag om at Hunsfos skal gå over til tulipaner av granitt, så man kan være sikker på å beholde dem. Komitéen for forslagsvirksomheten overveier visstnok å gi premie til forslagsstilleren.

«Blir egentlig verden bedre å leve i om menneskene eksempelvis har automater som kan lage 1250 servietter i minuttet?» — Lyden av et tog som passerte i det fjerne, brakte brått tanken videre til en gåte jeg engang har hørt: «Hva er likheten mellom en norsk lokomotivfører og en kinesisk kuli?» Det «riktige» svaret er av mindre betydning, men ved å bytte rickshaven med et tog blir mennesket i stand til å gjøre flere tusen ganger så meget nyttig arbeid som før.

La oss ikke gjøre teknikken til mer enn den er, et hjelpemiddel, men det er dette hjelpemidlet som har muliggjort hoppet fra fattigdom og slit til gode kår for hundreder av millioner mennesker. Og menneskenes muligheter til å bedre sine kår ytterligere, og til å hjelpe enda noen hundre millioner medmennesker fra sult og nød, er direkte avhengig av i hvilken grad man er istand til å utnytte den tekniske utvikling — la oss føye til: i fredelig kappestrid.

MANGE TERRENGLØP FOR BEDRIFTENE I VÅR

Våre gutter har vel ikke helt svart til forventningene vi hadde fra fjorårets fine løp innen bedrifts-terrengløpene.

Hele 9 arrangementer er avviklet i kretsen, derav ett på Vennesla med Hunsfos B.I.L. som arrangører.

De som har vært med å forsvare Hunsfos farger i terrenget er Torbjørn Olsen, S. Haugland, K. Rødal, W. Beurling, H. Nordhagen og T. Nordbø.

Prestasjonene til de enkelte er meget gode, og tatt i betraktning at løpene er harde og konkurransen stor, har våre gutter gjort en fin innsats.

H. Nordbø's 4. plass i kretsmeesterskapet klasse I, og S. Hauglands 5. plass i klasse II i samme løp, er vel de prestasjonene som raker høyest.

Vi håper imidlertid at mange flere vil delta i høstens skogsløp, og om ikke annet ta det som et ledd i treningen for vinterens mange og harde ski-oppgjør. **BG.**

Det nye feriestedet — „Småvigan“ i Høvåg har alle betingelser for å bli populært

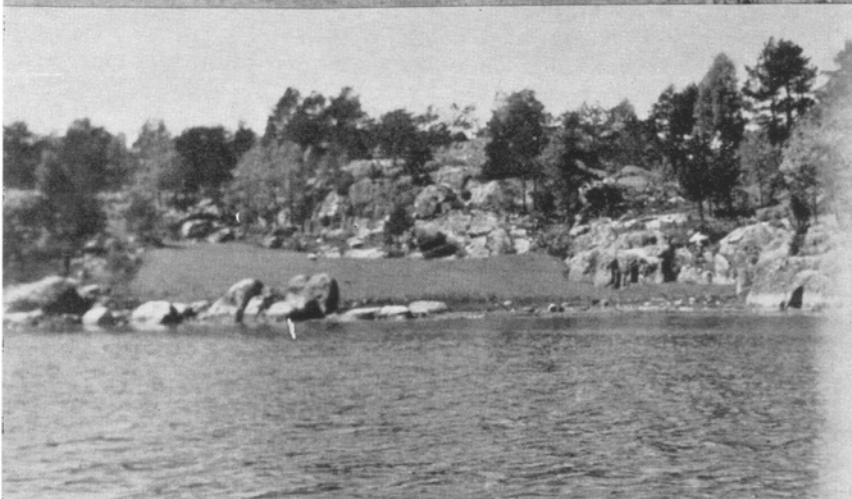
CAMPINGPlass OG LEKEPlass FOR BARN LIKE VED

Formannen i styret for feriehjemmet «Småvigan» på Årsnes i Høvåg, Walter Gunnufsen, forteller at stedet foreløpig er leid av Hunsfos Arbeiderforening for to år. Det består av et gammelt hus i sørlandsstil samt et annekset og båthus. Det følger to robåter med. Dessuten er en båt tatt ned fra Hunsfosheimen og 3 nye «superfine» sjekter innkjøpt til stedet.

Fra utpå vårparten er det utført atskillig dugnadsarbeid på det nye stedet. Det er kjøpt inn atskillig, såsom madrasser, kokekar og spisebestikk etc. De besøkende må ha eget sengetøy med.

Huset er inndelt i tre leiligheter, en på tre værelser og en på 2 værelser. Disse har felles kjøkken. I annekset er det en stor stue og kjøkken. I båthuset regner en med plass til 4. I alt regner en med at 26 kan overnatte samtidig.

I hovedbygningen er det brønn med pumpe opp til kjøkkenet. Både fra annekset og båthuset kan en hente vann i kjelleren der. Og vannet er godt, forsikrer Gunnufsen.

Øverst: Slik ser campingplassen ut. Under: Her skal det bli lekeplass for barn.

Allerede tidlig begynte forespørselene å strømme inn om å leie rom i sommerferien.

Interessen for det nye stedet synes således å være stor. Utleien skjer fra vakta og takstene blir som følger:

Leilighet nr. 1:

1 stue og 2 soverom — 5 køyer og løse madrasser samt båt og fri strøm. Kr. 40.00 pr. uke.

Leilighet nr. 2:

1 stue og 1 soverom med 5 køyer og 3 løse madrasser samt båt og fri strøm. Kr. 40.00 pr. uke.

Leilighet nr. 3. Hytte (Annekset):

1 stue og kjøkken — 4 køyer og 4 løse madrasser samt båt og strøm. Kr. 50.00 pr. uke.

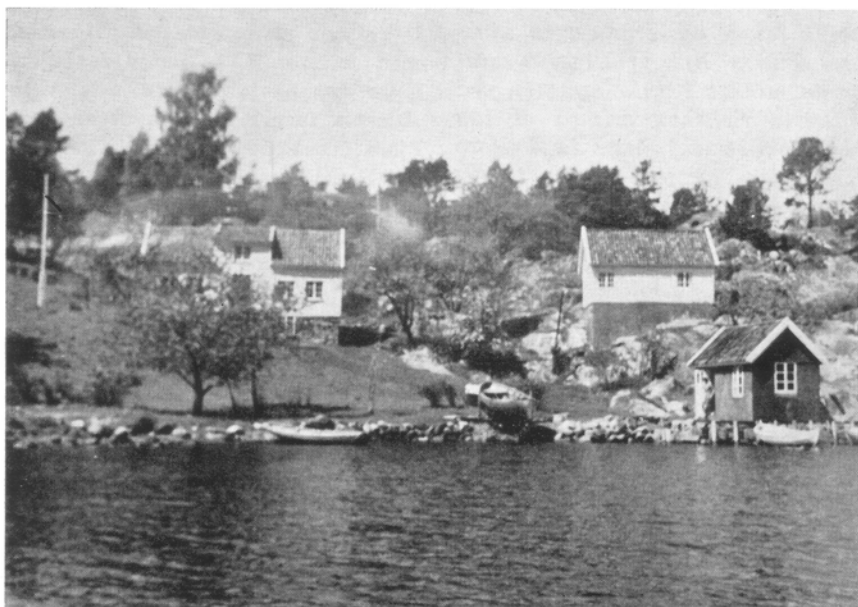
Leilighet nr. 4. Hytte (båthus):

1 stue og lite kjøkken — 2 køyer og 2 løse madrasser samt båt og fri strøm. Kr. 30.00 pr. uke.

«Småvigan» er på et par mål med flere frukttrær på eiendommen.

Arbeiderforeningen har også leid en campingplass ved siden av. Den er på seks mål med badestrand til.

Forts. side 11.

«Småvigan» — en ekte sørlandsidyll — ikke sant?

Funksjonærforeningen har kjøpt hytte og 12 mål terreng ved Harkmarkfjorden

Funksjonærforeningen har nå skaffet seg feriested, d.v.s. en tomt med hytte på i Harkmark kommune borte ved Mandalskanten. Stedet ligger i Melkevika, ca. 1 km øst for innløpet til Harkmarkfjorden. Fra Vennesla regner en at det er 6.6 mil dit bort.

Det er frikjøpt grunn med badestrand, sandstrand med fast og fin grunn, får vi opplyst.

Storparten av medlemmene i Funksjonærforeningen har besett stedet, og det later til å herske alminnelig tilfredshet med valget. De pengene foreningen disponerte, har gått med til kjøp av tomt og en hytte som var til salgs på området ved siden av.

Det er imidlertid meningen med tiden å få satt opp flere hytter på stedet, slik at det er anledning for flere familier til å være der samtidig. Foreløpig har man imidlertid ikke midler til dette.

Eiendommen er i alt på ca. 12 mål. Terrengen er småkupert med små lyngmyrer innimellom. På øst- og vestsiden er det små «høydedrag». Stedet ligger lunt og usjenert. Terrengen må karakteriseres som rent jomfruelig, men jomfruer pleier sjelden å bli gamle nå til dags, som en

Hytta ligger fint i terrenget.

sa, og det er allerede stukket ut til endel hyttetomter i nærheten. Man holder på å bygge kjørevei helt fram til området. Det har vært arrangert flere dugnadsturer bort til eiendommen, og en del er allerede gjort der borte. Men mye står igjen. Skjønt inntil videre kan man ikke komme stort lenger på grunn av økonomien. Utleie av hytta skjer nå, i tilfelle av «kø», etter loddtrekning. Menhvis det blir flere hytter, regner man med å kunne dekke beho-

vet med litt hjelp og elastisitet fra medlemmenes side.

Hytteleien er fastsatt til kr. 5.00 pr. døgn.

„At tænke sig“

I Københavnavisen «Politiken's» daglige spalte «At tænke sig» sto det forleden en notis som tilpasset forholdene på Hunsfos ville ha hatt følgende ordlyd:

«Varmeingeniør Hjelm Johansen er blitt utnevnt til kamindør av 2. grad og ridder av Æres-legg-i-ovnen.»

Utleie av hytta

Er du medlem av foreningene på Hunsfos. Hvis ikke betales kr. 1.00 i tillegg til nedenfor nevnte priser pr. person over 16 år. For hver person som leieren tar med utenom sin husstand betales kr. 1.00 for hver person over 16 år.

I leie koster hytten kr. 5.00 pr. døgn pluss kr. 1.00 pr. køy for vask av sengetøy.

Hytter leies ut 1 uke til hver familie i ferietiden. Gifte folk har førsteretten til å leie hytta. Hytta leies ut fra kl. 12 middag den første i hver måned.

Dugnadsgjengen i full aktivitet.

Kjell Wrangel på Hunsfosbesøk

I Hunsfosposten nr. 1 1958 side 20 omtalte vi Kjell Wrangell som den gang besøkte Hunsfos Fabrikker. Nå har han vært her igjen, og vi har mottatt følgende:

Lørdag 2. juni hadde vi på Hunsfos et besøk som vi satte stor pris på, nemlig kristiansandsgutten Kjell Wrangell, planlegningssjef for Eddy Comp., Hull, Canada. Han var ledsaget av sin kone og dessuten sin søster, fru Rinholm, bosatt i Risør.

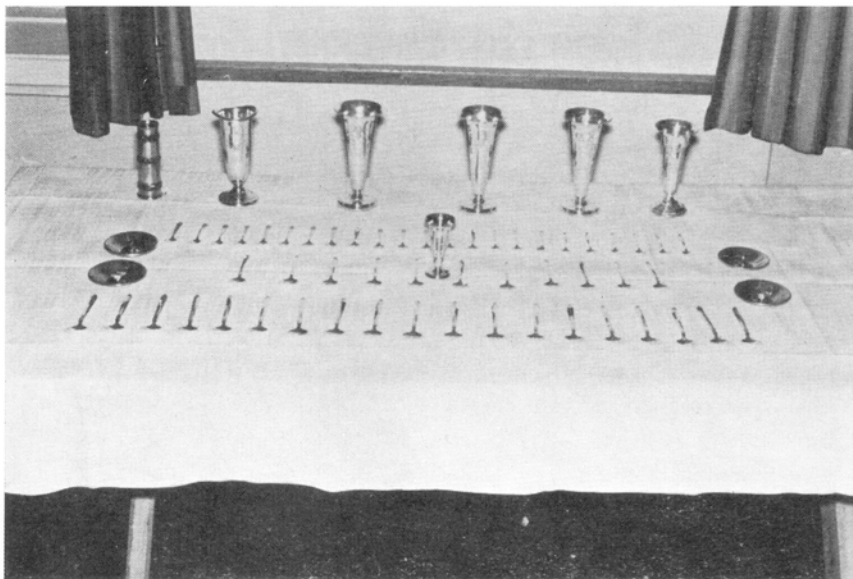
Det er mange i Vennesla som husker Wrangell fra begynnelsen av 20-årene da han arbeidet på Hunsfos. I sin fritid var han aktiv på fotballplassen eller i skibakken, om kvelden spilte han kiano på Vennesla kino. Det var vanskelig med arbeid den gangen. Hans far omkom ved en skyteulykke i Hannevika, og han var nærmest pengelens da han i 1924 på lykke og fromme reiste over til Canada. Ved et slumpetreff fikk han arbeid på et jernbaneanlegg for 1 dollar og 30 cent

Wrangell fotografert under besøket på Hunsfos.

pr. dag. Noen måneder senere ble han prøvetaker ved Kipawa Sulphite Mill der nordmannen P. J. Mürer var direktør. Reisepenger dit fikk han ved å selge dressen sin for 2 esker sardiner, en kjeksroll og en jernbanebillett. Senere hadde han jobb for Link Belt, og kom endelig til Eddy Comp. hvor han stadig steg i gradene.

Under besøket her avla han visitt hos fru Aasta Vennesland med hilsen fra hennes sønn Torkild som er gårds- og skogsbestyrer for et gods tilhørende Eddy Comp. Torkild og Kjell er jaktkamerater, og ifjor

Litt av et premiebord.

Kosekveld med premiedryss i Hunsfos Bedriftsidrettslag

Hunsfos B.I.L. avsluttet vinterseksjonen med kosekveld og premieutdeling i velferdslokalet onsdag 11. april.

nedla de 4 bjørner — farlige bjørner.

Eddy Comp. ligger rett over elven for parlamentsbygningen i Ottawa, hovedstaden i Canada, og har sulfittfabrikk, tremassefabrikk og 9 papirmaskiner som produserer 205 tonn avis pr. døgn, 40—60 tonn pr. døgn kreppet ferdiggjort toalett, ansiktsduk m. v. og 60 tonn kartong pr. døgn.

Råstoffmangel er et ukjent begrep for Eddy Comp., virket er jevnt og smådimensjoner brukes ikke. Prisen levert fabrikk er 25 dollar pr. cord for gran og 20 dollar pr. cord for løv, eller omtrent det halve av hva vi må betale. Refleksjonene til dette gir seg selv.

*

Vi hadde også nylig et interessant besøk fra tyske bedrifter. Det var de tekniske ledere for Büros für Ingenieurplanung, Murnau, Hannoversche Papierf. Lang Papierfabrik Ettringen, Nordeutsche Papierwerke og Schwäbische Zellstoff AG Ehningen.

Disse herrer var meget imponert over vår bedrifts dimensjoner og transportforhold.

K.

Frammøtet var stort, da Elias Omdal ønsket velkommen, samtidig som han ga uttrykk for tilfredshet med den store interesse som var vist, og det gode kameratskap som idretten gir. Han ønsket så at kaffen og kakene som ville bli servert måtte smake riktig godt, og at kvelden måtte bli festlig og minnerik.

Vi koset oss så over «kruttsterk» kaffe, og frisket opp minner og episoder fra vinterens turer og arrangementer.

Premieutdelingen ble foretatt av Bjarne Grundetjern, fra et premiebord som vi i bedriftslagets historie neppe har sett maken til, og som en sa: «Det ligger atskillige sveitedråper bak disse pokalene.»

Foruten en mengde gode enkeltmannsprestasjoner tok vi 7 manns-pokalen i hopp til odel og eie, 3 manns-pokalen til beste langrennslag i Kragerø, samtidig som vi tok napp i samtlige pokaler.

Som en overraskelse og avslutning på premieutdelingen, overrakte formannen E. Omdal en vakker tinnvase med blomster til lagets sekretær, B. Grundetjern, og sa bl. a.: «Som takk for godt utført arbeid for laget og knirkefrie opplegg til både turer og arrangementer syntes vi Bjarne fortjente denne fra oss. Han har utført et arbeid som vi alle er fullt tilfreds med.»

Med sveiseavdelingen på fisketur til Vallesverd

S. HAGEN VANT DEN STORE FISKEKONKURRANSEN

Den 1. juni 1962 dro gutta fra sveiseavdelingen til Vallesverd på fisketur. Kolonnen på 5 biler med A. Svendsen som leder, startet fra Vennesla kl. 17.30, og spør om humøret var på topp!

Men Svendsen fikk ikke lenge beholde ledelsen, for da vi nærmet oss Ryen fikk plutselig «Borgwarden» til Mangor det travelt, han benyttet snarvei og innersving samt full gass så sand og småstein sprutet, og straks var han i teten.

Vi ankom til standplassen ca. kl. 18.00, og fiskeutstyret i alle slags varianter og prisklasser ble straks gjort klar for fiskekonkurransen som var utlyst.

Vi skulle møte kl. 20.30 til kaffe og avgjørelse av konkurransen. Så dro gutta avsted. Det var som å slippe løs et «kobbelt» geiter. De klatret bortover fjellene på begge sider av fjorden for å sikre seg den etter egen oppinjon og mening beste fiskeplass.

I dag hadde A. Verås det travelt, og vi fryktet det verste fra hans side. Han så besluttet og ivrig ut, her skal det kjempes.

Hans farligste konkurrent, Kåre «på Hi-sia», den andre av favorittene, var mer besindig og selvsikker. Han solte seg i sin lange erfaring som fangstmann og sportsfisker, og gikk rolig mot «valplassen».

Outsideren O. Jortveit satte opp et forrykende tempo for å sikre seg et godt forsprang på sine konkurrenter. Nytt fiskeutstyr skulle innvies, så nå skulle fisken dras.

A. Svendsen gikk hele tiden rundt med et lurt smil i øyekroken. Han

B. Grundetjern som ble både rørt og overrasket, takket for den fine gaven, og tok det som et tegn fra gutta på at de var fornøyd med det han hadde gjort.

Til slutt viste Ludvig Lie «Hunsfos-filmene» som han har tatt opp av guttene i aktivitet både på fotballbanen, i langrennsporet og i hoppbakken. Det er noen gode filmer som vi i laget setter meget stor pris på å eie, og et tiltak som vi for ettertiden vil fortsette med.

Ref.

Hele fiskergjengen samlet.

tenkte på sine tidligere bragder på sportsfiskerfronten.

Vidar hadde for anledningen utstyrt seg med to super sluker av egen patent og fabrikat, som det etter eget utsagn gikk store ord om. Bare navnene fikk det til å gå kaldt nedover ryggen på oss andre. «Lurvetussa» og «Adka-slorken» skulle prøves, så nå skulle det bli kniving.

Vel, vi satte i gang, men fisken lot vente på seg, og det hørtes sukk og skuffende utrop fra knausene omkring: «Der finnes ikke fisk i fjorden i dag,» — bassen til Verås var ikke til å ta feil av.

Men tiden gikk og klokka nærmet seg 20.30, tid for avgjørelse av fiskekonkurransen.

Den ene etter den andre innfant seg til plassen, hvor seierherren

skulle kåres. A. Svendsen foretok målingen, og det viste seg at S. Hagen vant med en lyr på 18,5", Kåre på Hi-sia fikk andreplassen med torsk på 18¼". J. Holberg en sei på 18" ble 3. plass.

O. Jortveit la så fram «Dagens Sardin», 7", men han hadde «en stor» i sekken som ingen fikk se.

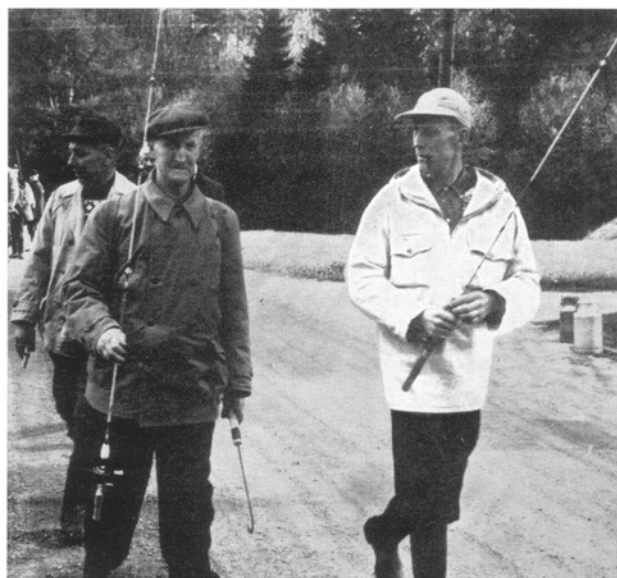
Kaffen smakte, for det var surt og kaldt. Etter mange gode fiske-skrøner som ble servert, fisket vi så litt igjen, men utenfor konkurransen.

Kl. 22.30 brøt vi opp, og satte kursen heim igjen med R. Fossheim i spissen. Han virket svært tung på høyre bein, for ikke lenge etter var vi på hjemlige trakter.

En hyggelig tur var det, som om ikke lenge må gjentas.

S----d.

Forventningene er store foran dysten. Her begir O. Jortveit (t.v.) og S. Hagen seg trostig i vei i full tillit til at fiske-lykken er god. Bak skimtes S. Larsen.

Anleggsvirksomheten ved Hunsfos

Nisser og dverger har for tiden god grunn til å være bekymret over husproblemene på Hunsfos. Det bores og skytes, lastes og kjøres gråstein dagene så lange de er. Moderne fjellsprengningsmetoder med hårdmetallboring og kortintervallsprenngning har gjort fjellsprengning så billig at det rett og slett er blitt lønnsomt å fjerne fjellknauser og slikt. Med vår utsøkte sans for det økonomiske har vi derfor gått løs på den ene knatten etter den andre her på Hunsfos. Klondykestemningen er til å ta og føle på.

Eventyret begynte i fjor sommer med at Brødrene Kaarigstad ble sloppet løs på terrengformasjonene nord for kubbhaugen. Til i dag er det sprengt ut 45,000 kbm. fast fjell, og av dette er det blitt 53,000 kbm. fyllmasse som er opplastet på lastebil og kjørt til tømmeropplag, tømmerutslagsplasser og liknende steder der vi har hatt bruk for det.

Transportene er utført av Vennesla Transportsentral og massene er anvendt på følgende steder:

Tømmeropplag Moseid	39,500 m ³
Utslagsplass Drivenes	1,600 m ³
Tømmerkran Alefjær	1,250 m ³
Tømmerkran Grovane	850 m ³
Kubbdammen Hunsfos	7,000 m ³
Andre steder	800 m ³
Solgt til komm. og andre	2,000 m ³

Sprengningen har ikke budt på særlige vansker selv om boringen

En dyktig arbeidsgjeng. Fra venstre: Martin Homme, Harald Homme, Toralf Salvesen, Karl Salvesen (bak) og Gunnar A. Gundersen.

nok har vært brysom av og til. Hele sprengningsarbeidet er utført av ett arbeidslag på 5 mann. De har gjennomsnittlig tatt ut 3,500 kbm. pr. måned. De som vil vite det, påstår at karene har tjent svært gode pen-

Av lic. techn. Aasmund Tveiten

ger, og har de det, må de ha jobbet godt, for den enhetsprisen entreprenøren har, er meget lav.

I fjor høst begynte Salvesen & Homme på en jobb som neppe noen misunte dem, da de gikk i

gang med å sprengne ut for jernbanespor i fjellsiden utenfor verksted og kontor. Hele 12,000 kbm. fast fjell skulle bort, og få trodde at de ville klare det. Men de har hamret på seint og tidlig, ja det har ikke sjelden hendt at de har gått på i 5-tiden om morgenen og stått til salva har gått i 10-tiden om kvelden. Og spør om de borer, ja de borer så det nesten ikke er ørens lyd å få nede på kontorene. Og verre blir det etter som de nærmer seg de åpne vinduer.

I skrivende stund er innpå 9,000 kbm. fast fjell uttatt. De ligger endel etter den tidsfrist vi satte, men den var så stiv at neppe noen andre enn Martin og Toralf ville ha gått på den, i hvert fall ikke for den prisen. Gjennomsnittskapasiteten har hele tiden vært noe over 1000 kbm. fast fjell pr. måned.

Sprengningen har foregått i til dels store salver, og uten dekning for vinduene i verksted og kontor. Den materielle skade har hittil innskrenket seg til noen få vindusruter, et lite sår i verkstedveggen og ubetydelig skade på en telefonkabel som hang over skjæringen i utslagsretningen. Bæremasta for taubanettet har også fått noen bulker, men den skulle egentlig ha vært fjernet før arbeidene tok til, og i alle fall ryker den til våren når taubanen legges ned.

Den sprengningen som er blitt utført her, har vakt alminnelig beundring hos fagfolk og menigmann, og

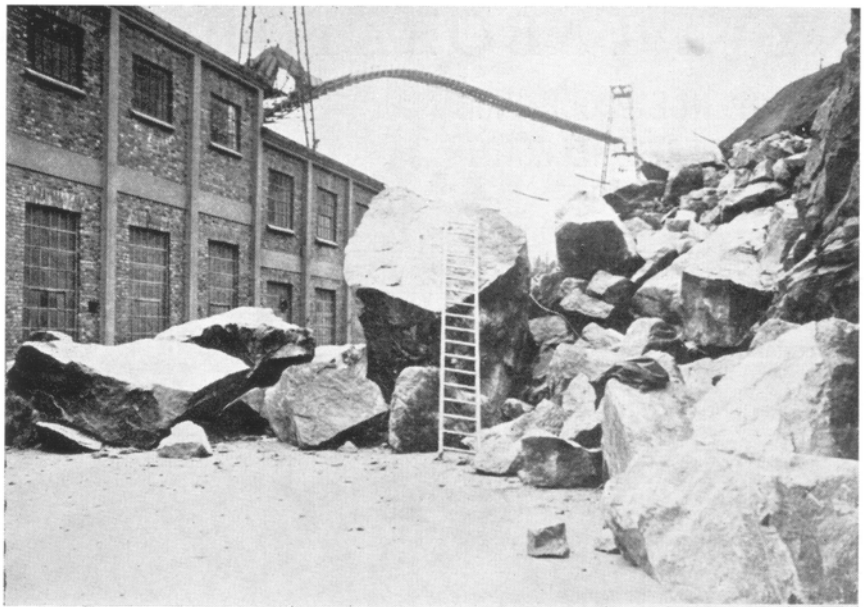

Fjellet etter at 190 kg geomitt har fått virke. Bare en av blokkene nådde helt inn til veggen, og den laget et lite sår i muren.

ikke bare til glede for meg som skal passe tiden. I det siste har nemlig den ene etter den andre av våre høyere funksjonærer skaffet seg en knatt med fjell, og selvsagt skal Martin og Toralf sprengne den og. En dag ble jeg rent arg på Toralf og forlangte at all hans tid, uansett om det var natt eller dag, skulle ofres på jernbanesporet, da han jo lå etter fristen. Men han mente at det var så ulielig å nekte, for de var jo så greie alle sammen. Jeg mente han fikk nekte likevel, uansett hvem det var. Toralf ble noe betenkt og spurte forsiktig: «Trur du me kan nekte Borgen. Han he spørt han au?»

Det foregår visse ting andre steder også. Høyer-Ellefsen har fått en god, om enn noe nølende start på kraftanlegget. Fangdammen i undervannet har blitt mere brysom enn ventet, men på kraftstasjonstomta er det da allerede sprengt bort en god del fjell, og bak østre løp har det skjedd store forandringer i løpet av ferien.

Det gamle fyrhuset er blitt jevnet med jorden, og mer enn det. Hele grunnen ned til fast fjell er gravd ut for å gi plass til to tykkmasse-tårn med 9 m innvendig diameter og 15 m høyde, samt et kompressorhus til fabrikkens trykkluftanlegg. Disse arbeider utføres av Høyer-ellefsen, og de har gått greit unna. Vi har heldigvis fått fjell under fundamentet som antatt. Det eneste problem vi har hatt her, er veggen mot transformatorstasjonen. Den er

De store blokker kommer fordi de to ytterste bullradene brukes til å stenge for steinsprut. Ladningene i disse går av helt til slutt, og det er helt ubetydelig med dynamitt som er lagt i dem. Det er nemlig her det gjelder å passe måten.

gammel og elendig, og fundamentert på en steinrøys som ikke engang gikk ned på fjellet. Men hittil har de gamle gode sprekkene holdt seg uforandret.

For den som står midt oppe i all denne sjauen er det både spennende og interessant å følge utviklingen fra dag til dag. Neppe noe teknisk arbeide krever mer innlevelse og omtanke enn anleggsledelse. Alt er jo så temporært, og det blir sjelden tid til å gruble over avgjørelsene på forhånd. Det er dette som er så sjarmerende og som gjør at en etter å ha ledet anlegg en tid,

ofte har vansker med å tilpasse seg til industriens dreibenkmiljø, når anlegg er fullført og hjulene har begynt den evige vandring om sin egen akse.

Det nye feriestedet —

Fortsatt fra side 6.

Når det blir ryddet opp, kan det bli en grei badeplass for barna utenfor campingplassen. Halvannet mål er tenkt brukt som lekeplass for barna.

Når det gjelder adkomsten, er det siste veistykket ut til «Småvigan» dårlig. Det er fra hovedveien og ned. Man har imidlertid vært nede med lastebil flere ganger.

På grunn av at Arbeiderforeningen bare leier stedet og stadig forsøker å få kjøpt en eiendom et eller annet sted, kommer en ikke til å koste på for meget i «Småvigan». En håper derfor at de som kommer for å feriere ikke setter alt for store krav, men tar det som det er.

I sjøen utenfor er bra med fisk. En søndag ble det tatt 75 torsk og lyr og litt sei der, så en skal ikke klage på mulighetene for god fangst, hvis en bare har fiskelykke.

De som leier rom i «Småvigan», får automatisk leie båt. Båtene har samme nummer som «leilighetene».

Vi leser at en rik mann er en som ikke er redd for å be ekspeditøren vise ham en billigere vare.

En salve på 600 m er ferdig boret. Den har 120 borhull på tilsammen 750 bormeter.

NYTT LABORATORIUM TATT I BRUK

DEN LØPENDE PRODUKSJON KONTROLLERES HELKONTI- NUERLIG

I slutten av mai ble et nytt laboratorium tatt i bruk. Det er av praktiske hensyn plassert i tørrenden av PM 1 og 2, da dette er mest sentralt for papirfabrikken i sin helhet.

Bård Joreid opplyser at det er et driftslaboratorium for kontroll av den løpende produksjon. Det skal således ikke foreta analyser etter kundens ønske.

Laboratoriet skal være formennene behjelpelig, når det gjelder kravene til kvalitet, og således stå i nært samarbeid med såvel formenn som maskinførere.

Kundene setter strengere krav etter hvert, og det papiret som ikke holder mål må sjaltes ut. Det er nemlig satt opp bestemte krav for kvalitetene som kjøres. Det eksisterer noe som kalles en alarmgrense, og en grense for så dårlig papir at det må holdes tilbake. Dette laboratoriet er for så vidt utstyrt med de samme apparater og instrumenter som hovedlaboratoriet.

Samtidig som en er begynt med denne driftskontrollen av kvaliteten er det også etablert en utvidet kontroll av gramvekten på banen, idet vekten kontrolleres av maskinen på hver tambur hele banen over. Samtidig foretas en gang på skiftet kontroll på laboratoriet med gramvektsmåleren.

Et glimt fra det nye laboratoriet. De to på bildet er Kåre Lindekleiv (t. v.) og Torbjørn Tesdal som var sammen på skiftet den dagen fotografen var på besøk.

Alle resultater fra laborantene og maskinførerne føres på et stort analyseskjema, slik at en får et ganske godt gjennomsnitt av kjøringen, selv når det gjelder små ordres. Disse resultatene kan da etter hvert vise hvor støtt det kjøres på de forskjellige maskiner, samtidig som det kan være til hjelp ved eventuelle reklamasjoner, forteller Joreid.

Betjeningen på dette laboratoriet består av 4 laboranter fra det tidligere hovedlaboratorium og 4

mann rekruttert fra papirfabrikken. De 4 sistnevnte skal av opplæringsgrunner, av og til friske opp sine kunnskaper ved papirmaskinene, samtidig som maskinførere eller andre kan få opplæring på laboratoriet.

Kongens fortjenstmedalje —

Fortsatt fra side 2.

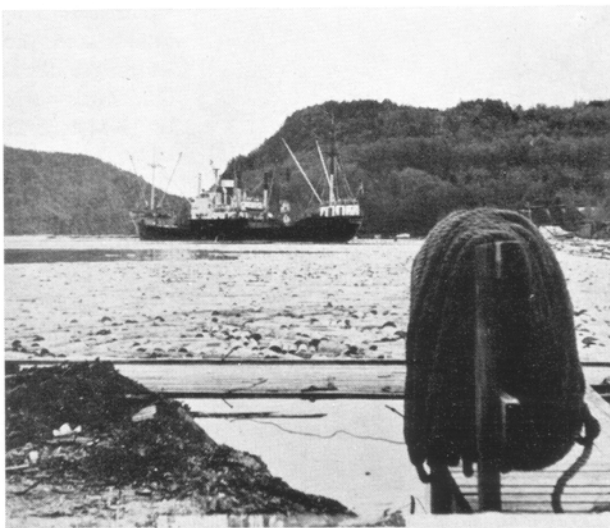
satt på Hunsfos i 1907, men var borte noen år, og hans ansettelse ved bedriften regnes fra 15. mars 1912. Til å begynne med arbeidet han en kort tid på tomta, men kom deretter over i rammesnekkeriet, hvor han hele tiden har hatt sitt arbeid. Rammesnekkeriet er den avdeling ved vår bedrift som fremstiller tre-emballasjen til papirballer. Det arbeides her på akkord, og man betrakter det som en meget god prestasjon å stå i høyt oppdrevet akkordtempo i så mange år.

Albert Askedal er en meget plikt-oppfyllende og punktlig mann, som på grunn av sitt sympatiske og stillfarende vesen bestandig har stått på god fot med sine kolleger og overordnede. Han fikk Norges Vel's medalje i 1952. Han har to barn, hvorav den ene, sønnen Trygve, er ansatt som elektriker ved vår bedrift.

«Kungsö» i Ålefjær med tømmer

Hosstående bilde er tatt i Ålefjær en solblank dag i slutten av mai, da «Kungsö» var innom med kubb fra Leningrad, jevnstor og fin, forsikret formann Halvorsen.

Lasten besto i alt av 4,500—5,000 kubikk meter, fast mål.

VENNESLA TURNERTROPP PÅ STEVNE I LILLESAND 24. JULI 1929.

Sittende fra venstre: Gunnar Bøhn, Oddmund Amundsen, Trygve Tønnessen, Rudolf Holberg, Tønnes Vigsnes. — Stående fra venstre: Georg Grundetjern, Kåre Gundersen, Otto Hagmann, Jens Smith og Engly Jensen.

Sørgelig at turnsporten er forsvunnet helt fra Vennesla

Synes Georg Grundetjern som også har deltatt i et norgesmesterskap i sykling

Georg Grundetjern på sorter-salen er en av de få sørlendinger som har deltatt i et norgesmesterskap på sykkel. Det var i 3-mila på Hamar først i 1920-årene. Han ble nr. 22 av 81 deltakere.

— Jeg var nok i yngste laget, og noe hadde det vel å si at jeg startet først. Det var enkeltmannsstart den gangen. Men moro synes jeg det var likevel. Sykling er nok en av de hardeste idretter vi har, mener Grundetjern som tok opp sporten i 1920, da det var atskillig interesse for sykkelkonkurranser i Vennesla. Mest konkurrerte vi i Kristiansand, men det ble til at en reiste andre steder også.

Grundetjern kan bl. a. huske at han vant et ritt i Tvedestrand.

Senere ble det turn etter at Trygve Tønnessen fikk i gang et parti i Vennesla omkring 1925.

— Vi deltok blant annet i sørlandsmesterskapet. Første gang var i Kragerø. Den gang var det troppskonkurranser, ikke enkeltmanns. Det er bare så sørgelig at turn er forsvunnet her fra Vennesla, for det må vel sies å være den beste og fineste idretten, sier Grundetjern. Den gangen var det bra interesse, og fart i laget her.

Men Grundetjern har også dyrket andre idretter. Han har vært borti både litt fri-idrett og fotball, men det er for intet å regne. Da ble det mere med ski, både hopp og langrenn.

— Jeg likte langrenn best. Noen særlig god hopper ble jeg ærlig talt aldri, fremholder han med beskjedenhet. Det vanket riktignok en 2. pr. i spesielt hopprenn i Rakkestadbakken og en 3. pr. i kombinert i et kretsrenn i Greipstad, og ellers kan jeg huske jeg ble nr. 5 i en 30 km i Kristiansand. Bedriftsidretten har jeg også deltatt i, ble således nr. 3 i klassen over 40 år i et renn Fiskaa Verk arrangerte og vant den klassen jeg deltok i på Moseidmoen.

IDRETT

I GAMLE DAGER

Aar 1922 den 27. august hadde vi arrangert klubbmesterskap i fri-idrett paa Kvivolden. Veiret var fint. Der var stor deltagelse, idet flere vilde avlægge prøve for merket.

Resultatene blev:

100 m:

1. John Endresen	12,4
2. Rolf Olsen	12,5
3. Fridolf Fredriksen	12,6
4. Ludvig Andersen	12,7
5. Ole Edvardsen	13,9
6. Reidar Karlsen	16,2

Kulestøt:

1. Rolf Olsen	10,10 + 8,38 = 18,48
2. L. Andersen	9,63 + 7,75 = 17,83
3. Ole Edvardsen	9,26 + 7,96 = 17,22
4. F. Fredriksen	9,26 + 7,87 = 17,13
5. K. Berntsen	8,54 + 7,56 = 16,10

Længdesprang:

1. Fr. Fredriksen	5,81
2. J. Endresen	5,66
3. Ludv. Andersen	5,57
4. Ole Edvardsen	5,22
5. Rolf Olsen	4,61
6. Reidar Karlsen	4,00

Spdykast:

1. K. Berntsen	42,93 + 31,64 = 74,57
2. J. Endresen	40,94 + 26,52 = 67,46
3. Fredriksen	34,97 + 27,00 = 61,97
4. Edvardsen	32,92 + 27,28 = 60,20
5. R. Olsen	33,36 + 22,77 = 56,13
6. L. Andersen	28,97 + 21,62 = 50,59

Høidesprang:

1. L. Andersen	1,50
2. R. Olsen	1,46,5
3. Fr. Fredriksen	1,41,5
4. O. Edvardsen	1,31,5

Trestegsprang:

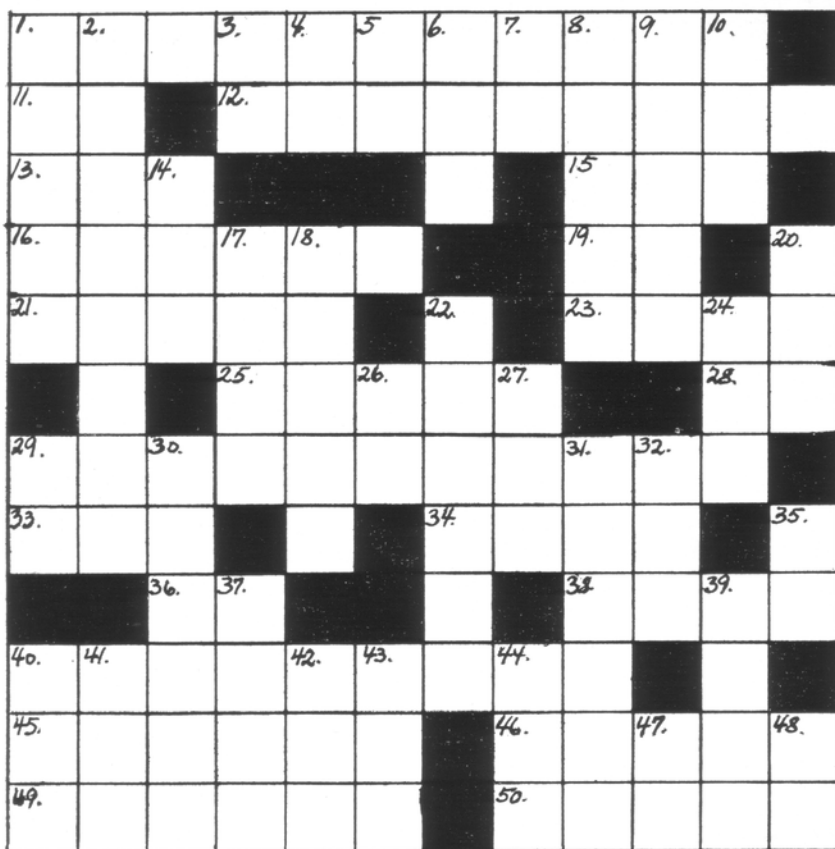
1. L. Andersen	11,84
2. Fr. Fredriksen	11,34
3. O. Edvardsen	10,31
4. R. Olsen	10,10

Diskoskast:

1. Rolf Olsen	27,04 + 24,40 = 51,44
2. K. Berntsen	25,97 + 24,81 = 50,78
3. Edvardsen	25,10 + 23,91 = 49,01
4. Fredriksen	26,70 + 21,35 = 48,05
5. L. Andersen	27,68 + 19,55 = 47,23

(Forts. neste side)

— Jo, idretten betød ganske mye for meg. Den vil jeg anbefale på det beste. Men jeg synes ikke en er kommet stort lenger her i Vennesla. Forhåpentlig blir det en forandring til det bedre.

K R Y S S O R D

VANNRETT:

- 1) Har de fleste på Hunsfos hatt.
- 11) Den yngre.
- 12) . . . . . er, by i Norge.
- 13) I Øien.
- 15) I rotur.
- 16) Egenkjærlig menneske.
- 19) Forkortelse.
- 21) . . . . dal, herred i Telemark.
- 22) Herred i Opland.
- 25) Det beste.
- 28) I ideal.
- 29) Feriested på Sørlandet.
- 33) I likhet med.
- 34) Er det mange på Hunsfos som heter.
- 36) Nummer.
- 38) Bruker mange i sommerferien.
- 40) Brukes om sommeren.
- 45) Stortaler.
- 46) . . . . a, harpiks.
- 49) Drar mange på i sommerferien.
- 50) Ikke bom.

LODDRETT:

- 1) Ferierer mange ved.
- 2) Pussig.

800 meter løb:

1. Ludv. Andersen	2,21 min.
2. Fr. Fredriksen	2,24 «
3. R. Olsen	2,27 «

Samlet pointsum:

1. Fridolf Fredriksen	4129,2
Klubbmester 1922.	
2. Ludvig Andersen	4116,9
3. Rolf Olsen	3805,3

- 3) Mål.
- 4) Nektelse.
- 5) I erle.
- 6) Transportmiddel.
- 7) Like.
- 8) Hunsforpensjonist.
- 9) Legekunst.
- 10) Struts.
- 14) Gudinne.
- 17) Fryser.
- 18) På hesten.
- 20) 40 vannrett.
- 22) Land i Europa.
- 24) Likt begge veier.
- 26) Spises særlig om sommeren.
- 27) I enig.
- 29) Eie.
- 30) Ferieby på Sørlandet.
- 31) Slektning.
- 32) Like begge veier.
- 35) Artikkel.
- 37) Riktig.
- 39) Guttenavn.
- 40) Amerikansk guttenavn.
- 41) I arie.
- 42) I doucin.
- 43) Like.
- 44) Nr. 11, 18 og 20 i alfabetet.
- 47) Få øye på.
- 48) Verdensorganisasjon.

Direktør Hansen har begynt å bli distré. I går inviterte han sin kone på middag og innbilte sin stenograf-dame at han skulle i generalforsamling.

Reglement for Hunsfos Arbeiderforenings strandsted i Høvåg

1. Arbeidere og pensjonister fra Hunsfos Fabrikker har leierett.
2. Utleien foregår fra Vakta ved Hunsfos Fabrikker.
3. Priser for utleie vil til enhver tid foreligge hos Vakta.
4. Klager eller meldinger (ikke anonyme) til feriestedets styre rettes til Vakta, hvor klage-målsbok er utlagt.
5. En ukes utleie har fortrinnsrett i ferietiden fra 15/5 til 15/9.
6. Feriestedets styre venter at de besøkende retter seg etter styret eller vakthavendes anordninger.
Brudd på nedenforstående ordensregler, misbruk av stedet, medfører at vedkommende bortvises for alltid eller den tid styret bestemmer.

ORDENSREGLER

7. Uanstendig oppførsel — bråk eller leven — ting som kan virke generende på de øvrige gjester må ikke forekomme.
8. Det skal være ro etter kl. 24.00.
9. Feriestedets inventar må behandles forsiktig og båter, rom, servise, kjøkkentøy o.s.v. skal etterlates i hel og rengjort stand.
11. Alle skader må erstattes.
12. Sjøppel, papiravfall m. v. må en hver hjelpe til med å plassere der hvor det hører hjemme. (Til de anviste steder.)
13. Alle uvedkommende personer kan av ansvarshavende bli bortvist.
14. Alle er forpliktet til å påse at det ikke blir begått hærverk av noen art.
Være forsiktig med beplantningen — ild — skytevåpen o.s.v. Og ellers iaktta almene forsiktighetsregler.
15. Påse at alt er lukket og at lys, varme er slukket og at alt ellers er i orden når det forlates.

Feriestedets styre venter at den enkelte vil være behjelpelig med å påse at ordensreglene blir overholdt.
Styret.

Vi leser at alle unge kvinner skulle lære seg til å stelle hus — for tenk om de ikke får seg en mann?

Treforedlingsindustrien og EEC's felles tolltariff

Nær 70 % av eksportverdien av de norske treforedlingsprodukter går nå til de seks land i det nåværende Fellesmarked — EEC og til Storbritannia og Danmark. — Treforedlingsindustrien opplyste i fjor høst at hvis eksporten til dette utvidede Fellesmarked skulle betale toll etter EEC's felles tolltariff, ville det bli et tollbeløp på 80 mill. kroner pr. år regnet på grunnlag av eksporten i 1960. Det er en økning på 43 mill. kroner i forhold til den tollbelastning man hadde i 1960. Den toll som vår treforedlingseksport hittil har møtt ville altså bli mer enn fordoblet hvis Norge blir stående utenfor dette Fellesmarked. Fra industriens side ble det samtidig understreket at disse tall ikke gir noe mål for hva treforedlingsindustrien vil oppnå ved tilslutning til et utvidet Fellesmarked, fordi eksporten dit er økende og vil kunne øke betydelig etter hvert som tollfriheten inntreffer.

Det kan imidlertid ha en viss interesse å se nærmere på de beregninger som ligger til grunn for disse tall. I tabellen øverst på

Tollavgifter på norsk treforedlingseksport i 1960 til EEC, Storbritannia og Danmark etter de faktiske tollsatser pr. 1/7 1960 og etter EEC's fellestariff.

	Tollbeløpet i mill. kr.					
	Toll i 1960			Toll iflg. Fellestariff.		
	EEC	+Dan- mark	I alt	EEC	+Dan- mark	I alt
Papirmasse 1)	4,0	0	4,0	7,7	18,4	26,1
Avispapir	0,9	0	0,9	4,1	2,8	6,9
Annet papir, papp og kartong 2)	15,4	15,9	31,3	21,5	24,7	46,2
I alt	20,3	15,9	36,2	33,3	45,9	79,2

1) Omfatter ikke dissolvingcellulose, hvor tollendringene antas å bli relativt små.

2) Omfatter ikke enkelte spesialkvaliteter av papir og papp hvor tollendringene ikke er nærmere undersøkt, men hvor tollene antagelig dreier seg omkring 2 mill. kroner i alt. Varer av papir, papp og kartong er heller ikke medregnet.

siden er det gitt et sammendrag av beregningene.

De viser at i 1960 var tollbelastningen på vår treforedlingseksport til de seks EEC-land noe større enn på eksporten til Storbritannia og Danmark — dette til tross for at eksporten til sistnevnte land var betydelig større (cif. verdi 483 mill. kr.) enn eksporten til EEC-landene (305 mill. kroner). Grunnen til dette er dels at vi har tollfrihet for vår store papirmasseeksport og for avispareksporten til Storbritannia og

Danmark, og dels at tollene på vår eksport til disse land i beregningen er redusert med 20 % på grunn av tollreduksjonen under EFTA-avtalen. Senere er denne tollfrihet ytterligere utvidet, og fra 1. april i år er tollene blitt redusert med i alt 40 %. Den utgjør nå ca. 12 mill. kroner mot opprinnelig ca. 20 mill. kroner regnet på 1960-eksporten.

Også tollforholdene for vår eksport til de seks EEC-land er forandret siden 1960. Den 1. januar 1961 begynte nemlig disse land å nærme seg den nye felles tolltariff etter en noe komplisert fremgangsmåte, som imidlertid betyr økte tollsatser for norsk eksport. Den fremtidige fellestariff i EEC ble i fjor fastsatt til 6 % for papirmasse, 7 % for avispapir og stort sett 18 % for annet papir, papp og kartong, og disse satser er anvendt ved beregningen. (I overgangstiden kan det gis visse tollfrie kontingenter for papirmasse og avispapir, men det er det sett bort fra her.)

Man ser at hvis vår 1960-eksport skulle være tollbelastet etter fellestariffen, ville tollene på eksporten til de seks EEC-landene øke med $\frac{2}{3}$ og tollbeløpet til Storbritannia og Danmark vil bli tredoblet. Dette siste skyldes særlig økningen i tollene på papirmasse og tildels avispapir. Det forklarer også Storbritannias ønske i de pågående forhandlinger med Fellesmarkedet om tollfrihet eller tollkontingenter på disse områder,

Forts neste side.

Kursvirksomheten

I fortsettelse av det grunnkurs, basert på Folkets Brevskole's papirkurs, som ble avsluttet i desember i fjor, har vi i tidsrommet februar—april i år avholdt følgende spesialkurs:

Tremassekurs, hollenderikurs, kurs i varmelære og kurs i norsk og regning.

Undervisningen i norsk og regning ble forestått av lærer Anund Aamlid, mens bedriftens egne folk tok seg av instruktørvirksomheten på de øvrige kurs.

I alt 80 ansatte fullførte kursene, som strakte seg over 7—8 kurskvelder på 3 til 4 timer hver. Vi synes dette tall er meget imponerende, særlig i betraktning av at undervisningen utelukkende har foregått på fritiden.

Når man dertil tar i betraktning at det til stadighet foregår en intens kursvirksomhet på vårt laboratorium mener vi at det er desto større grunn til å være fornøyd med lærevilligheten på Hunsfos.

Det er da heller ingen tvil om at behovet for opplæring i en tid med en slik rivende teknisk utvikling som den vi er oppe i, til enhver tid er meget påtregende. Det later også til at deltakerne på kursene går inn for å lære med liv og lyst, og svært mange av dem har gitt uttrykk for at de var meget godt fornøyd med den måte hvorpå kursene var lagt opp og ble ledet.

Kursene ble avsluttet ved en tilstelning i Velferden der samtlige som hadde fullført ble tildelt diplom.

hvor landet selv i så stor grad er avhengig av import og hvor levevansene fra Canada også kommer inn som et viktig moment. Men vi ser også at fellestariffen betyr en anselig forhøyelse av tollsatsene for annet papir, papp og kartong i hele området. Her ville det bli jevnt over en forhøyelse på omkring 50 %.

Det har vært nevnt at man kunne vente en ikke ubetydelig nedsettelse av tollsatsene under de GATT-forhandlinger som har foregått i den senere tid. Det ser imidlertid ut til at resultatet av disse forhandlinger blir temmelig beskjedne for treforedlingsproduktene vedkommende.

Etter det som foreligger hittil, begrenser tollnedsettelsene seg til at papirtollsatsene vil bli satt ned fra 18 % til 17 % for greaseproof og pergamyn, og til 16 % for de fleste andre papirkvaliteter. I så fall vil tollbeløpet for vår treforedlingseksport til det utvidede Fellesmarked i beregningen ovenfor bare gå ned med 4—4½ mill. kroner til ca. 75 mill. kroner.

Slike beregninger over endringer i tollforholdene har et statisk preg. De er basert på eksporten i 1960, altså på de produksjons-, pris-, avsetnings- og tollforhold vi hadde da. De kan nok tjene som en forenklet illustrasjon til industriens problemer ved å stå utenfor et utvidet Fellesmarked, men de sier ikke egentlig så mye om de konkurransemessige virkninger av tollendringene.

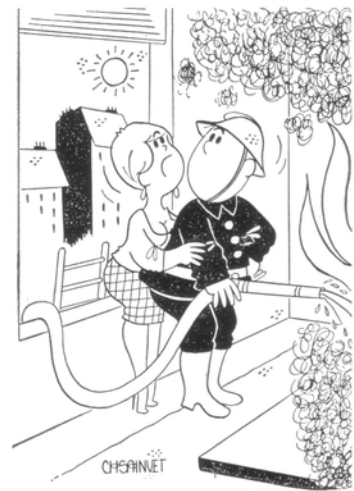
Fra industriens side er det således pekt på at hvis fellestariffens toll på papirmasse blir redusert, mens papirtollen beholdes uforandret, kan dette medføre en

forverring i vår konkurransemessige stilling om vi blir stående utenfor, — og det til tross for at den totale tollbelastning på vår eksport da går ned. Hvis eksempelvis Storbritannias ønske om tollfrihet for papirmasse rundt det utvidede Fellesmarked skulle bli imøtekommet, vil det redusere den totale tollbelastning for norsk treforedlingseksport med 26 mill. kroner, altså med 1/3 i beregningen foran. Men dette betyr samtidig en større tollbeskyttelse for selve papirtilvirkningen innen Fellesmarkedet. Fellesmarkedets papirindustri kan da med fordel importere tollfri papirmasse, bl. a. fra Norge og videreforedle den bak større beskyttelse enn før. Dette vil i høy grad skape vanskeligheter for norsk papirproduksjon til eksport — nettopp der hvor de beste utviklingsmuligheter foreligger.

Med den begrensede råstofftilgang vår industri har, må man regne med at treforedlingsindustriens vekstmuligheter særlig ligger i økt foredling av tremasse og cellulose til papir. Målt i tonn utgjør eksporten av tremasse og cellulose i dag over 60 % av vår treforedlingseksport, mens papireksporten tilsvarende noe under 40 %. Av eksporten til det utvidede Fellesmarked utgjør tremasse og cellulose over 73 % og papiret 27 %. En årsak til at vi ikke har en mere omfattende papirforedling i landet er jo de tollhindringer som vår papireksport møter i andre land.

En tollfri adgang til Fellesmarkedet vil her legge mulighetene til rette for en økt papirproduksjon på lengere sikt. Vi vet at papirforbruket med tiden vil øke betydelig innen det utvidede Fellesmarked, — den gjennomsnittlige forbruksøkning pr. år tilsvarende omtrent Norges samlede årsproduksjon av papir. Med de tollsats som EEC's fellestariff har, avhenger utviklingen i vår papirproduksjon ganske sterkt av tollfri adgang til Fellesmarkedet, og ikke minst på bakgrunn av den stagnerende tendens i vår papireksport til land utenfor dette område.

Kortspillet gir det mest iøynefallende bevis på mennesketens fatigdom. Schoppenhauer.

— Det som jeg elsker hos Dem, er den lille flammen som brenner i Deres øyne....

Små smil

Villaeier Olsen hadde endelig klart å få tak i en mann til å spa opp plenen for seg. Etter et par timer gikk han ut for å inspisere arbeidet og så at mannen røykte en lang pipe som stadig kom i veien for spaden.

— Jeg tror pipa er i veien, sa Olsen etter en stund.

— Langt i fra, det er ikke pipa som er i veien, men spaden!

*

— Hør nå barn, sa frøken til elevene sine. — Nå gjelder det å spare så vi kan hjelpe de barna som sulter ute i verden.

—Jeg vil spare, for jeg vet hva jeg kan unnvære, sa Per.

— Hva er det du kan unnvære da?

— Såpe, svarte Per.

(«Iron and Steel Industry»)

*

— Hvor har du fått den fine paraplyen fra?

— Det er en gave fra min søster.

— Du har da ingen søster.

— Nei, men det står inngravert på skaftet.

*

Tre stjernebarn i Hollywood ble enige om å leke far og mor.

— Jeg vil være far, sa Ed.

— Jeg vil være mor, sa Dolly.

— Og jeg, utbrøt Pete, jeg vil være skilsmisseadvokaten.

*

— Jeg synes ikke noe særlig om boken, men det kjærlighetsbrevet du bruker til bokmerke er meget interessant.

LØSNING PÅ KRYSSORD

1	S	O	M	M	E	R	F	E	R	I	E		
4	J	R		L	I	L	L	E	H	A	M	M	
13	Ø	I	E					Y		O	T	U	
16	E	G	O	I	S	T			D	R		B	
21	N	I	S	S	E			I		E	I	N	A
	N			E	L	I	T	E				I	D
29	H	A	M	R	E	S	A	N	D	E	N		
33	A	L	A		N			L	I	A	N		E
		N	R					I		T	E	L	T
46	B	A	D	E	D	R	A	K	E	T			E
45	O	R	A	T	O	R		R	E	S	I	N	
49	B	I	L	T	U	R		T	R	E	F		